

sygn. akt I C 54/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 1 lutego 2022 r.

Sąd Rejonowy w Łęczycy, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Wojciech Wysoczyński

Protokolant: st. sekr. sądowy Katarzyna Retkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 stycznia 2022 r. w Ł.

sprawy z powództwa M. M. i P. M.

przeciwko Towarzystwu (...) w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwotę 2.199,51 zł /dwa tysiące sto dziewięćdziesiąt dziewięć złotych pięćdziesiąt jeden groszy/ wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 30 stycznia 2020 r. do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kwotę 1.960 zł /jeden tysiąc dziewięćset sześćdziesiąt złotych/ tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty;
3. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Łęczycy kwotę 134 zł /sto trzydzieści cztery złote/ tytułem zwrotu wydatków pokrytych tymczasowo ze środków Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 25 lutego 2020 r. powodowie M. M. i P. M. wniesli o zasądzenie na rzecz powodów solidarnie od pozwanego Towarzystwa (...) kwoty 2 199, 51 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 30 stycznia 2020 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie solidarnie od pozwanego na rzecz powodów kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazano m.in., że dochodzona kwota stanowi odszkodowanie za szkodę jakiej powodowie doznali w dniu 22 grudnia 2019 r., kiedy to w ich samochód uderzył konar przydrożnego drzewa. Droga na której doszło do przedmiotowego zdarzenia znajdowała się w zarządzie Powiatu Ł., który zawarł z pozwanym umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w zakresie m.in. odpowiedzialności za szkody powstałe w związku z zarządaniem drogami publicznymi . /pозew, k. 3 – 9/

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany zaprzeczył, by drzewo z którego oderwał się konar który uszkodził samochód powodów znajdowało się w pasie drogi powiatowej, by drzewo to znajdowało się w złym stanie fitosanitarnym oraz by szkoda którą ponieśli powodowie powstała z winy pozwanego.

/odpowiedź na pozew, k. 29 – 30/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

dnia 22 grudnia 2020 r. powodowie M. M. i P. M. podróżowali należącym do nich samochodem osobowym marki V. (...) o nr rejestracyjny (...) drogą powiatową nr (...) (droga łącząca K. z Ł.). W miejscowości K. z drzewa rosnącego przy drodze oberwał się konar, który uderzył w samochód powodów.

/bezsporne; przesłuchanie powoda P. M., protokół rozprawy z dnia 25 czerwca 2020 od. 00.06.10; dokumentacja fotograficzna, k. 47 – 57/

W wyniku opisanego wyżej zdarzenia doszło do uszkodzenia samochodu, którym podróżowali powodowie, poprzez pęknięcie szyby przedniej oraz wgniecenie dachu.

/bezsporne; ocena techniczna pojazdu, k. 14/

Koszt naprawy samochodu powodów wynikły ze wskazanych wyżej uszkodzeń wyniósł 2.199, 50 zł.

/bezsporne; kosztorys, k 17 – 18/

Powodowie w dniu 30 grudnia 2019 roku zgłosili szkodę pozwanemu. Decyzją z dnia 14 stycznia 2020 roku, pozwany odmówił wypłaty odszkodowania, wskazując na brak winy zarządcy drogi, a co za tym idzie brak przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej.

/bezsporne; pismo, k. 15/

W dacie wypadku z dnia 22 grudnia 2019 r. drzewo z którego odłamał się konar, który uderzył w samochód powodów nie było w poprawnym stanie sanitarnym. Drzewo to miało posusz (suche gałęzie), w tym grube konary i gałęzie, które winny być na bieżąco usuwane jako zagrażające bezpieczeństwu ludzi i mienia. Oderwanie się konara który uderzył w samochód powodów związane był z niepoprawnym stanem sanitarnym drzewa. Drzewo nie było przez zarządcę drogi prawidłowo pielęgnowane. Nieprawidłowości polegały na pozostawieniu na drzewie posuszu w tym grubych konarów i gałęzi które powinny być usunięte. Oderwanie gałęzi od drzewa związane było z nieprawidłowym stanem sanitarnym drzewa. Oderwanie gałęzi od drzewa nie mogło powstać niezależnie od stanu fitosanitarnego drzewa.

/opinia biegłego, k. 97 – 101; opinia uzupełniająca, k. 143/

Drzewo z którego odłamał się konar, który uderzył w samochód powodów znajduje się w bezpośredniej bliskości drogi nr (...), pomiędzy jezdnią a przydrożnym rowem.

/protokół oględzin wraz z dokumentacją fotograficzną, k. 64 – 79/

Przydrożny rów na odcinku drogi nr (...) na którym doszło do opisanego wyżej zdarzenia znajduje się w pasie drogowym tej drogi.

/pismo ze starostwa powiatowego, k.161/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wyżej wymienione dowody, w tym o dowody z dokumentów, których treść i autentyczność nie była kwestionowana, a także o dowód z przesłuchania powoda. Sąd dał także wiarę opinii biegłego, którą uznał za logiczną, jasną i pełną.

Sąd zważył, co następuje:

powództwo okazało się zasadne.

Przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi

ubezpieczający albo ubezpieczony (art. 822 § 1 k.c.). Zgodnie z § 4 wskazanego przepisu uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

W sprawie bezsporne było, że pozwany zakład ubezpieczeń związany był z Powiatem Ł. umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w zakresie m.in. odpowiedzialności za szkody powstałe w związku z zarządaniem drogami publicznymi, w tym drogą powiatową nr (...).

Dla przypisania odpowiedzialności zakładowi ubezpieczeń konieczne było ustalenie odpowiedzialności ubezpieczonego – zarządcy wskazanej drogi, tj. Powiatu Ł., za szkodę, jakiej doznali powodowie.

Podstawą odpowiedzialności zarządcy drogi był art. 415 k.c., zgodnie z którym kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Przy tym zarówno fakt zajścia zdarzenia szkodzącego w postaci odłamania się konaru z drzewa, fakt powstania szkody i jej rozmiaru oraz fakt istnienia adekwatnego związku przyczynowego między zdarzeniem które wywołało szkodę a szkodą pozostawały w sprawie bezsporne. Dla rozstrzygnięcia sprawy konieczne było ustalenie, czy zdarzenie szkodzące zostało spowodowane z winy ubezpieczonego – zarządcy drogi. Wskazać należy także że w orzecznictwie nie budzi wątpliwości, że podstawą ewentualnej odpowiedzialności zarządcy drogi publicznej w tego typu sprawach winien być art. 415 kc, nie zaś art. 417 kc (Wyrok SN z 10.06.2005 r., II CK 719/04, LEX nr 180859).

Zgodnie z art. 20 pkt 16 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1376 z późn. zm.) do zarządcy drogi należy w szczególności utrzymywanie zieleni przydrożnej, w tym sadzenie i usuwanie drzew oraz krzewów. Zgodnie zaś z art. 4 pkt 22 tej ustawy użyte w ustawie określenie zieleni przydrożna oznacza roślinność umieszczoną w pasie drogowym, mającą na celu w szczególności ochronę użytkowników drogi przed oślepianiem przez pojazdy nadjeżdżające z kierunku przeciwnego, ochronę drogi przed zawiewaniem i zaśnieżaniem, ochronę przyległego terenu przed nadmiernym hałasem, zanieczyszczeniem powietrza, wody i gleby. Stosownie do § 52 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 124 z późn. zm.) pas zieleni może być elementem pasa drogowego, jeżeli pełni funkcje estetyczne lub związane z ochroną środowiska albo przyczynia się do wypełnienia wymagań określonych w § 1 ust. 3 rozporządzenia. Zieleń w pasie drogowym sytuuje się, uwzględniając jej wzrost w ciągu całego okresu wegetacyjnego. Nie powinna ona zagrażać bezpieczeństwu uczestników ruchu, ograniczać wymaganego pola widoczności, skrajni drogi oraz utrudniać utrzymania drogi.

Powyższe regulacje prawne nakładają na zarządcę drogi prawny obowiązek dbania o stan roślinności znajdującej się w pasie drogowym. W szczególności zarządca ma obowiązek zapewnienia, by zieleń przydrożna nie stanowiła zagrożenia dla bezpieczeństwa użytkowników drogi. Jak trafnie przyjmuje orzecznictwo należytą staranność zarządcy drogi należy oceniać z punktu widzenia podmiotu profesjonalnego. Przykładowo w wyroku z dnia 30 czerwca 2016 Sąd Apelacyjny w Krakowie stwierdził, iż „wykonywanie obowiązków zarządcy ma jednak charakter profesjonalny a więc służb pozwanej, odpowiedzialnych za dokonanie kontroli, dotyczy miara podwyższonej staranności. Wykonując swoje obowiązki kontrolne w sposób prawidłowy profesjonalista powinien był zdiagnozować możliwe ryzyko odłamania konarów” (wyrok SA w Krakowie z 30.06.2016 r., I ACa 287/16, LEX nr 2108549).

W przedmiotowej sprawie zarządca drogi nie spełnił ciężących na nim z mocy wskazanych przepisów prawa obowiązków. Z ustalonego stanu faktycznego w sposób bezsporny wynika, że drzewo z którego oderwał się konar nie było przez zarządcę drogi prawidłowo pielęgnowane. Ustalono, że było ono w złym stanie sanitarnym miało tzw. posusz (suche gałęzie), w tym grube konary i gałęzie, które winny być na bieżąco usuwane jako zagrażające bezpieczeństwu ludzi i mienia. Oderwanie się konara który uderzył w samochód powodów związane było z niepoprawnym stanem sanitarnym drzewa, za który to stan odpowiada zarządca drogi. Istotnym jest przy tym, że oderwanie gałęzi od drzewa nie mogło powstać niezależnie od stanu fitosanitarnego drzewa.

Tym samym uznać należy, że szkoda w majątku powodów wynikała ze zdarzenia spowodowanego niezachowaniem należytej staranności przez ubezpieczonego – zarządcę drogi, który zaniechał realizowania ciążących na nim z mocy prawa obowiązków.

Nie budzi przy tym wątpliwości, że drzewo z którego oderwał się konar znajdowało się w pasie drogowym, a więc zarządca obowiązany był do jego pielęgnacji. Chybiony był zatem zarzut pełnomocnika pozwanego w tym zakresie. Co więcej, należy wskazać że nawet gdyby pień drzewa znajdował się poza pasem drogowym to nie wykluczałoby to odpowiedzialności zarządcy drogi za jego stan, bowiem bez wątpienia gałęzie drzewa znajdowały się bezpośrednio nad jezdnią, a więc nad pasem drogowym (tak cytowany wyżej wyrok SA w Krakowie z 30.06.2016 r., I ACa 287/16, LEX nr 2108549).

O należnych odsetkach ustawowych, Sąd orzekł zgodnie z brzmieniem przepisów art. 359 § 1 k.c., 481§1 k.c., art. 455 k.c. i 817 § 1 k.c. oraz art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

W niniejszej sprawie ustalono, że powodowie zgłosili swoje roszczenie pozwanemu w piśmie z dnia 30 grudnia 2019 r.. Mając powyższe na uwadze, o odsetkach orzeczono jak w punkcie 1 wyroku.

Na marginesie zauważyć należy, że w toku postępowania daty początkowego terminu naliczania odsetek ustawowych tej strona pozwana nie kwestionowała.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do art. 98 § 1 oraz 1¹ k.p.c.. Na powyższą kwotę złożyły się: 200 zł. – opłata od pozwu, 917 zł. – wynagrodzenie pełnomocnika, 843 zł. koszty związane z dopuszczonym dowodem z opinii biegłego.

Sąd na podstawie na podstawie art. 113 ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t. j. Dz. U. z 2010r., nr 90, poz. 594 z późn. zm.) w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. obciążył pozwaną nieuiszczonymi kosztami sądowymi. Koszty poniesione tymczasowo przez Skarb Państwa wyniosły kwotę 134 złotych. Z uwagi na powyższe orzeczono jak w punkcie 3 wyroku.